

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 17P/63/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4320202846
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Bagala Vrábellová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2021:4320202846.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou JUDr. Viktóriou Bagala Vrábellovou, vo veci starostlivosti o mal. U. S., nar.: XX.X.XXXX, bytom ako otec, v konaní zastúpenú Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Leviciach ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: A.. G. S., nar.: XX.XX.XXXX, bytom Na Z. XX, Z., v konaní zastúpený Mgr. Renátou Mészáros, advokátkou so sídlom v Leviciach, Nám. Hrdinov 7-8 a H.. B. S., nar.: XX.XX.XXXX, bytom K. 5, V. - Z., o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Maloletá U. S., nar.: XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca.

II. Obaja rodičia sú o p r á v n e n í maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

III. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 40,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc dňom 12.05.2020.

IV. Zaostalé výživné za obdobie od 12.05.2020 do 12.03.2021 pre maloletú U. vo výške 384,51 Eur je matka p o v i n n á zaplatiť k rukám otca v lehote do 90 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V. M e n í s a rozsudok Okresného súdu Levice č.k. 9C/17/2006-64 zo dňa 24.03.2006 v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a rozsudok Okresného súdu Levice č.k. 12P/51/2015-342 zo dňa 05.04.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 8CoP/47/2016-376 zo dňa 13.10.2016.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec sa návrhom súdu doručeným dňa 12.05.2020 domáhal zmeny úpravy rodičovských práv a povinností k mal. U.. Navrhol maloletú zveriť do jeho osobnej starostlivosti, zo strany matky určiť výživné v sume 28,79-eur mesačne, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca počnúc dňom podania návrhu. Zaostalé výživné odo dňa podania návrhu na súd do rozhodnutia vo veci samej navrhol matku zaviazat' uhradiť do 90 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Styk matky s maloletou navrhol neupraviť. Uviedol, že jeho manželstvo s matkou maloletej bolo rozsudkom Okresného súdu Levice č. k. 9C/17/2006-64 zo dňa 24.3.2006 právoplatne rozvedené. Maloletá U. bola zverená do výchovy a opatery matky a on bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej sumou 2.000,- Sk mesačne k rukám matky. Uvedený rozsudok bol už v minulosti dvakrát zmenený, a to v časti výživného, prvý krát rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 10P/199-133 zo dňa 7.5.2009 a druhý krát rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 12P/51/2015 zo dňa 5.4.2016. Podaný návrh odôvodnil opakovaným hrubým porušovaním rodičovských povinností matkou maloletej, maloletá v jej domácnosti zažíva napätie a stres, jej potreby

a pocity sú ignorované, všetka pozornosť v rodine matky sa venuje jej problému s alkoholom. Poukázal na to, že maloletá žije v jeho domácnosti od apríla 2020, čomu predchádzal celý mesiac marec trvajúci konflikt medzi matkou a starou matkou maloletej, ktoré žijú v spoločnej domácnosti. Príčinou problémov bolo nadužívanie alkoholu zo strany matky. Napriek tomu, že matka maloletej sa s odsťahovaním maloletej do domácnosti otca nestotožňuje, uvedenú skutočnosť rešpektuje.

2. Matka sa k podanému návrhu písomne vyjadrila. Uviedla, že s podaným návrhom nesúhlasí. Podaný návrh označila za vyfabulovaný a účelový. Otca dieťaťa označila za manipulátora, ktorý zneužíva citlivý vek maloletej. Poukázala na to, že dôvodom rozvodu ich manželstva bolo otcove neadekvátne obsedantno agresívne správanie, počas trvania manželstva sa mal voči nej dopúšťať fyzického násillia. V jej domácnosti dostávala maloletá tak od nej ako aj jej rodičov, ktorí s nimi žili v spoločnej domácnosti dostatok lásky, pozornosti a pochopenia. Maloletá u matky vyrastá v harmonickom prostredí, v ktorom jej potreby neboli nikdy ignorované, bola u nej vždy na prvom mieste. Obe majú silný citový vzťah, ktorý sa otec snaží znevážiť a našrbiť. Uviedla, že otec s maloletou netrávi voľný čas, nevarí jej, zanedbáva dohľad nad jej výchovou, čo prispelo k zhoršeniu jej prospechu v škole, otec má k dieťaťu benevolentný prístup, umožňuje jej túlať sa po večeroch. Vyjadrila obavu, že zverením otcovi by maloletá mohla začať viesť záhaľčivý život.

3. Kolízny opatrovník navrhol maloletú zveriť do osobnej starostlivosti otca, matku zaviazať prispievať výživným vo výške, ktorú ponechal na úvahu súdu. Styk matky s maloletou nežiadal upraviť. Uviedol, že šetrením pomerov v domácnosti oboch rodičov bolo zistené, že obaja majú vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloletú. Poukázal na to, že starostlivosť o maloletú zabezpečuje takmer rok jej otec, v ktorého starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky.

4. Súd rozhodol v neprítomnosti rodičov maloletého dieťaťa, ktorí mali doručenie predvolania na pojednávanie vykázané riadne a včas; neúčasť otca ospravedlnila jeho právna zástupkyňa ochorením na covid -19, matka svoju neúčasť ospravedlnila domácou karanténou. Ani jeden z rodičov nepožiadala súd o odročenie pojednávania.

5. Na základe vykonaného dokazovania zistil súd nasledovný skutkový stav: Maloletá U. pochádza z manželstva jej rodičov, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 9C/17/2006-64 zo dňa 24.03.2006 právoplatne rozvedené. Uvedeným rozhodnutím bola mal. U. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zviazaný prispievať na výživu maloletej sumou 66,39 eura (2.000,- Sk) mesačne k rukám matky. Naposledy vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa rozhodoval Okresný súd Levice v konaní vedenom pod sp.zn. 12P/51/2015, v ktorom rozsudkom č.k. 12P/51/2015-342 zo dňa 05.04.2016 došlo k zvýšeniu výživného na mal. dieťa zo sumy 166,- eur na sumu 200,- eur mesačne, ktoré je otec povinný uhrádzať k rukám matky vždy do 15-teho dňa kalendárneho mesiaca vopred, počnúc dňom 18.02.2015. Zastalé výživné za obdobie od 18.02.2015 do 05.04.2016 vo výške 455,36 eura bol otec povinný uhradiť k rukám matky v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Týmto rozhodnutím došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Levice č.k. 10P/199/2008-113 zo dňa 28.04.2009 a zároveň súd konanie o zníženie výživného na mal. U. zastavil. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.11.2016 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre č.k. 8CoP/47/2016-376 zo dňa 13.10.2016.

6. Uznesením zo dňa 31.07.2020 pod č.k. 17P/63/2020-38 tunajší súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhol predbežne zveriť maloletú do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazať prispievať na jej výživu sumou 28,79 eura zamietol. Mal za to, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný, nakoľko nevznikla potreba dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa, keďže jeho výchova a ani výživa nie sú žiadnym spôsobom ohrozené. Vychádzajúc z účelu neodkladného opatrenia, ktorým je ochrana ohrozeného záujmu dieťaťa s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej bol súd názoru, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia presahuje zákonnom stanovený rámec neodkladného opatrenia. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.08.2020.

7. Zo šetrenia pomerov v domácnosti oboch rodičov vyplynulo, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloletú. Matka obýva rodinný dom vo vlastníctve jej matky; je plne zariadený, udržiavaný v čistote a poriadku. Maloletá má samostatnú izbu plne vybavenú a prispôsobenú jej potrebám. V spoločnej domácnosti s matkou býva aj stará matka maloletej, ktorá

je poberateľkou starobného dôchodku. Matka na domácnosť prispieva sumou 200,-eur mesačne, v prípade potreby prispeje nákupom potravín. Počas šetrenia matka uviedla, že má problémy s krčnou chrbticou, pre ktoré užíva silné analgetiká. Poukázala na to, že maloletá ju videla pod vplyvom alkoholu len jedenkrát v marci 2020, inak nepije vôbec, išlo z jej strany o skratové konanie. Otec obýva dvojizbový byt v jeho výlučnom vlastníctve, je plne zariadený, udržiavaný v čistote a poriadku, maloletá má vytvorenú vlastnú izbu plne prispôbenú jej potrebám.

8. Z informatívneho pohovoru s maloletou, ktorý bol vykonaný kolíznym opatrovníkom bez prítomnosti rodičov vyplynulo, že maloletá od apríla 2020 žije v spoločnej domácnosti s otcom, ku ktorému odišla z dôvodu, že mama si vypila, čo trvalo asi týždeň, pričom na takéto správanie matky predtým nebola zvyknutá. Matke oznámila, že bude u otca, kým sa nedá matka do poriadku, čo matka rešpektovala. Matku naďalej navštevuje podľa toho ako jej to vyhovuje. Vzťah s matkou označila za kamarátsky, ten s otcom za viac rodičovský. Uviedla, že otec je striktnejší, prísnejší. Otec jej v stretávaní sa s matkou nebráni. Záverom uviedla, že aktuálne chce bývať u otca, maminu navštevovať, najradšej by bola za striedavú starostlivosť, keďže nechce ublížiť ani jednému z rodičov.

9. Z komplexného hodnotenia Strednej odbornej školy pedagogickej v Leviciach vyplýva, že maloletá je študentkou tretieho ročníka, je snaživá, dosahuje chválitebné až výborné výsledky, je zodpovedná a dochvilná. Jej prípadná neprítomnosť v škole je riadne ospravedlnená. Rodičovských združení sa zúčastňuje spravidla otec. Na správaní maloletej neboli spozorované za celé obdobie štúdia zmeny, je otvorená, nekonfliktná a komunikatívna.

10. Maloletá bola súdom vypočutá bez prítomnosti rodičov za prítomnosti kolízneho opatrovníka, bolo jej vysvetlené, čo je predmetom prebiehajúceho súdneho konania. Uviedla, že od marca 2020 žije v spoločnej domácnosti s otcom. V tom čase mala mama problémy v práci, začala piť a zrejme v kombinácii s liekmi bola slovné agresívna voči nej ako aj jej starej matke. Voči starej matke bola agresívna aj fyzicky. Vyhrážala sa zabitím v prípade, že by od nej odišla. O maminom probléme s alkoholom vedela len z rozprávania starej matky a otca. Nepamätala si, že by mala matka predtým problém s alkoholom. Od času kedy žije u otca matku pravidelne navštevuje, minimálne jedenkrát za dva týždne. Uviedla, že mamina odmieta akceptovať, že žije s otcom, presviedča ju, aby sa vrátila. U otca sa cíti dobre, vníma stabilitu jeho prostredia. V porovnaní s maminou je prísnejší, vždy musí vedieť kam ide, s kým a kedy sa vráti. V domácnosti maminy prebiehali rozpory medzi starou matkou a matkou. Otec sa jej vo voľnom čase snaží venovať, majú spoločné športové aktivity. U maminy jej čiastočne vadí striedanie partnerov. Uviedla, že so striedavou osobnou starostlivosťou počas pohovoru s kolíznym opatrovníkom súhlasila len preto, že na ňu v tomto smere matka so starou matkou tlačili. V starostlivosti otca je spokojná, vyhovuje jej, že matku môže kedykoľvek navštíviť.

11. Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

12. Podľa § 24 odsek 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

13. Podľa § 24 odsek 3 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

14. Podľa § 24 odsek 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

15. Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

16. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práva povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

17. Zákon pri rozhodnutiach súdov o výkone rodičovských práv a povinností umožňuje ich zmeniteľnosť do budúcnosti, za predpokladu zmeny pomerov oproti času, keď súd rozhodoval o úprave výkonu rodičovských práva povinností. Nejde teda o zákonom vyjadrenú potrebu podstatnej zmeny, tak ako tomu bolo za účinnosti predchádzajúceho procesného kódexu. Zavedením nových procesných kódexov prišlo k zosúladieniu hmotnoprávneho vyjadrenia podmienky pre zmenu rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohody o výkone rodičovských práv a povinností tým, že v ust. § 121 CMP zákonodarcu stanovil kritérium „obyčajnej“ zmeny pomerov, bez potreby konštatovania (legálne nevyjadrenej) podstatnej zmeny pomerov. Obsahom legálne vyjadreného predpokladu „obyčajnej zmeny pomerov“ ale zrejme nemôže byť len veľmi nepatrná, na záujem maloletého dieťaťa nevyplývajúca variácia predchádzajúceho (posledného) stavu pomerov.

18. Predmetom konania je návrh otca, ktorým sa domáha zmeny zverenia maloletej do svojej osobnej starostlivosti.

19. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že otec zabezpečuje starostlivosť o maloletú od apríla 2020, pričom v jeho starostlivosti o dieťa neboli zistené vykonanými šetreniami žiadne nedostatky. Pokiaľ ide o výhrady matky k starostlivosti otca o dieťa spočívajúce v nedostatočne vytvorených podmienkach pre starostlivosť (absencia samostatnej izby, či kútička), v nezáujme o maloletú, v jeho benevolentnom, nezodpovednom prístupe k výchove maloletej, či zhoršenom prospechu dieťaťa v škole, tieto sa vykonaným dokazovaním nepotvrdili. Šetrením pomerov v domácnosti otca bolo zistené, že otec má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloletú, dieťa má v jeho domácnosti samostatnú izbu plne vybavenú a prispôsobenú potrebám dieťaťa. Z vyjadrení dieťaťa na pojednávaní ako aj pred kolíznym opatrovníkom jednoznačne vyplynulo, že práve otec je v porovnaní s matkou dieťaťa striktnější a prísnejší. Nebolo preukázané akékoľvek zanedbávanie dieťaťa zo strany otca, či nezabezpečovanie jeho potrieb. Z komplexného hodnotenia maloletej zaslanej SOŠ pedagogickou vyplynulo, že na dieťati nepostrehli žiadne zmeny v jej správaní, jej prospech sa pohybuje v rozmedzí výborný - chválibečný. Školou neboli avizované žiadne výkyvy v správaní dieťaťa alebo akékoľvek vybočenia z medzí jej obvyklého správania. S poukazom na uvedené prihliadajúc pritom na prejavenu vôľu maloletej byť zverená do starostlivosti otca súd pristúpil k zmene doterajšej úpravy výkonu rodičovských práva a povinností a maloletú zveril do osobnej starostlivosti otca.

20. Nakoľko ani jednému z rodičov maloletej nebolo rozhodnutím súdu zasiahnuté do výkonu ich rodičovských práv a povinností, v tom zmysle, že by boli ich rodičovské práva a povinnosti obmedzené, ich výkon pozastavený alebo by boli rodičovských práv a povinností pozbavení, súd rozhodol tak, že obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

21. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

22. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

23. Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

24. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

25. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

26. Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

27. Podľa § 77 odsek 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

28. Podľa § 78 odsek 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

29. Podľa § 78 odsek 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

30. Zákon o rodine prostredníctvom vyššie citovaných ustanovení vyjadruje všeobecné hľadiská, na ktoré súd prihliada pri určení vyživovacej povinnosti. Patri k nim predovšetkým odôvodnené potreby dieťaťa, ktoré sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a pod. Výživné má slúžiť nielen na uspokojovanie hmotných potrieb, ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, kultúru, športové potreby, rekreačné potreby a pod.). Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobné možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. Súd prihliadne aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako berie do úvahy i prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

31. Maloletá U. je študentkou tretieho ročníka Strednej odbornej školy pedagogickej v Leviciach. Výdavky v súvislosti s návštevou školy predstavuje stravné 28,-eur mesačne, cvičebnica z anglického jazyka 10,-eur, platba do triedneho fondu 5,-eur, príspevok ZRPŠ 10,-eur. Maloletá je zdravá, nosí zubnú strojček, s čím otec neudával zvýšené výdavky. Nemá osobitné záujmy, s ktorými by boli spojené zvýšené výdavky.

32. Otec je živnostníkom, za rok 2019 vykázal príjmy vo výške 16.585,-eur, výdavky 12.639,79 eura, základ dane činil 3.945,21 eura. Je výlučným vlastníkom bytu, ktorý užíva s maloletou, pozemku a podielovým spoluvlastníkom pozemku v podiele 1/12 celku. Mesačne uhrádza odvody 70,91 eura na zdravotné poistenie, 167,89 eura na sociálne zabezpečenie, životné poistenie 51,79 eura, pripoistenie 26,69 eura, platbu za užívanie bytu 130,-eur, mobil mal. dieťaťu 19,-eur, spláca úver 300,-eur, internet a televíziu 24,80 eura, elektrinu 28,-eur, sporenie pre maloletú 40,-eur.

33. Matka maloletej je zamestnaná. Za rok 2019 (január až máj) dosiahla priemerný čistý mesačný príjem vo výške 428,14 eura, za rok 2020 (jún až september) vo výške 407,24 eura. Za obdobie od septembra 2020 do decembra 2020 jej boli vyplatené nemocenské dávky v priemernej mesačnej sume 210,95 eura. Počnúc dňom 16.12.2020 práceneschopnosť matky pokračuje avšak bez nároku na výplatu nemocenských dávok. Vychádzajúc zo správy kolízneho opatrovníka matka mesačne prispieva na domácnosť svojej matke 200,-eur, uhrádza platbu za užívanie mobilného telefónu 20,-eur mesačne. Rodičia okrem maloletej U. nemajú inú vyživovaciu povinnosť.

34. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, vychádzajúc z odôvodnených potrieb maloletej a zárobkových a majetkových pomerov oboch rodičov, súd určil výživné zo strany matky na maloletú v sume 40,-eur mesačne, ktorú matku zaviazal uhrádzať k rukám otca vždy k 15 dňu v mesiaci vopred. Takto určené výživné spolu s výživným zo strany otca, v ktorého možnostiach je vo zvýšenej miere podieľať na sa na úhrade odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, čo aj nepochybne robí a prídavkami na dieťa sú spôsobilé pokryť odôvodnené potreby maloletej, pričom je tiež primerané možnostiam a schopnostiam oboch rodičov.

35. Výživné súd určil od 12.05.2020, teda odo dňa začatia konania na súde v súlade s § 77 odsek 1 Zákona o rodine, nakoľko neboli zistené žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa pre určenie výživného aj pred týmto dátumom. K uvedenému dátumu mal súd preukázanú zmenu pomerov spočívajúcu v starostlivosti otca o maloletú.

36. Odo dňa 12.05.2020, teda odo dňa začatia konania do rozhodnutia súdu vznikla matke na výživnom pre maloletú zaostalosť vo výške 384,51 eura (mala zaplatiť máj 2020 : 40,-eur : 31 dní = 1,29,-eura x 19 dní + 7 mesiacov roku 2020 - jún až december x 40,-eur + 2 mesiace roku 2021 x 40,-eur ; ktorú súd matku zaviazal zaplatiť v lehote 90 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Pri určení lehoty na zaplatenie zaostaleho výživného vzal súd do úvahy celkovú výšku zaostaleho výživného, jeho spotrebný charakter, príjmové pomery matky maloletého dieťaťa ako aj vek maloletej tak, aby lehota na úhradu výživného nebola vzhľadom na jej vek blízky plnoletosti neprimerane dlhá priečiaca sa spotrebnému charakteru výživného.

37. Podľa § 24 odsek 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

38. Podľa § 25 odsek 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

39. Podľa § 25 odsek 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom rozhodnutím o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

40. Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

41. Podľa § 28 odsek 1 písmena a) Zákona o rodine súčasťou rodičovských práva povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa.

42. Rozhodnutím o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov sa nezasahuje do výkonu rodičovských práv a povinností druhého rodiča. Tieto zostávajú v nezmenenom rozsahu zachované. Priestor na realizáciu týchto rodičovských práv a povinností a na výchovné pôsobenie na dieťa má rodič práve v čase styku s dieťaťom. Úlohou druhého rodiča, ktorému je maloleté dieťa zverené do starostlivosti, je okrem iného, aby so zreteľom na záujem dieťaťa vytváral priaznivé podmienky pre styk druhého rodiča s dieťaťom. Kontakt rodičov s maloletými deťmi je významným činiteľom ovplyvňujúcim zdravý vývoj dieťaťa a je považovaný za neoddeliteľnú súčasť rodičovských práv a práv dieťaťa. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, maloletá sa s matkou stýka pravidelne. Súdu nebol doručený návrh na úpravu styku matky s maloletou. S poukazom na uvedené súd o úprave styku matky s maloletou nerozhodoval.

43. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, nakoľko v konaní nezistil dôvod, pre ktorý by bolo možné náhradu trov konania uložiť niektorému z jeho účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre, v troch písomných vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu opovažuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolanie možno odôvodniť tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na jej spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa civilného mimosporového poriadku (iná ako peňažná povinnosť) týkajúca sa maloletého, resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok).

Proti predmetnému rozsudku nemajú právo podať odvolanie tí účastníci konania, ktorí sa svojho procesného práva výslovne vzdali.

Rozsudok v časti o výživnom je predbežne vykonateľný.